

Universitäts- und Landesbibliothek Bonn

**Centiloquiū[m] Seraphici doctoris Sancti Bonaventure
summa diligentia nouiter impressum**

**Bonaventura <Sanctus>
Marchesini, Giovanni**

Parisius, 28.09.1510

De peccato veniali et mortali. Cpm. vi.

urn:nbn:de:hbz:5:1-43707

Cētiloquii scti bona.

niale ex cogitatione siue cōsensu: ideo veniale quia
non plene cōsentitur vt in cogitatione de delectatio
ne de muliere citra cōsensu in delectatione: et ideo
veniale sit mortale p cōplacētiaz et cōsensu. *Qd*
daz est veniale cū ratione et cōsensu et ideo venia
le est qz nō est deordinatio contra preceptū vt ebie
tas et mendaciū iocōsū et istū cū sit veniale p
delectationē que est citra deū. tñ potest fieri mortā
le prop̄ nimā libidinē et contemptū. Nō tamen
intelligendum est q̄ aliquod veniale per essentiam
fiat mortale sed quia deveniali sit transitus ad mor
tale per complacentiam et cōsensum siue per libi
dinem et cōtemptū. *Curatur autē peccatū ve*
niale per actus in quibus est aliqua humiliatio ve
uotio quicquidē act⁹ gratia i formati repugnāt ve
ali. Et sic actus curationis et delectionis venialium
gām gratū facientē cōadiuvant et vigorant. In
iusmodi remedia hīs versibus continentur. Cōfite
or tondo respēgor contero oro. Signor edo dono
p que venialia pōgo. Ancio ipena leuis: cōpassio q̄
fit egenis. Nec enī remedia sūt gñalis confessio. pe
ctoris tōsio. aque benedicte: aspsio. cordis cōtrito
oñica ofo. signatio ab ep̄o. eucaristie sumptio. offen
se cōdonatio. extrema vñctio. leuis pñs. compassiō
fraterna. Si autē est rāta deordinatio voluntatis q̄
ordine exterminat supradictū tunc mortale est pec
catum. quod potest considerari quantum ad diffini
tionem punitionem et remissionem. Diffinitur autē
ab ambrosio sic. Peccatū mortale est preuaricatio
legis diuine et celestī inobedientia mādator. Pe
na peccati mortalis est eterna dampnatio. Dicitur
enim mortale qz p ipsū vitā grē perditur in presē

veniale sit
mortale
3°

veniale
offensum mortale

ratio veniale

Ex p n
h p m

q p m

h p m
b r t a l i s

Prima pars

glorie in futuro. Et sic co
gitatur mors gehenne. 3°
veniale in quo quis finalit per
crucatur. Unde secundum
peccat in suo eterno: eternum
augm. vero quia peccat
et infinitum eternaliter
remittitur mortaliter
remedium scilicet per b
pentionem peccatorum: b
pentionem elemosinam et
non solum. Attende tamen
tam solum valent con
tanium. unde versus. Sur
nata possis. Fons ele
fratū. In te peccanti d
ingnis et carnis christi d
actū. y. penitentiam a
veltruz in remissionem
penitentiam et conversionem
acrum. i. y. De tertio
panperum. Propter
cordiam purgantu
Elemosina refutur pec
ideo graue peccatum qu
elemosinis extingant
elemosinam nono. Omnia pen
quā. Jac. v. Qui con

Prima pars.

et vita glorie in futuro. Et sic contrahitur mors culpa et infligitur mors gehenne. Iuste autem propter mortale in quo quis finaliter persenerat: sempiternaliter eruciatur. Unde secundum grego. quia peccator peccat in suo eterno: eternaliter est cruciandus. Secundum augu. vero quia peccat contra bonum eternum et infinitum eternaliter punietur. Cura autem siue remittitur mortale peccatum per septiforme remedium scilicet per baptismum: martyrium: conuersionem peccatorum: dimissionem iniurie: sctum penitentium: elemosinam: et per dignam eucharistie sumptionem. Attende tamen quod baptismus et penitentia non solum valent contra penam peccati verum etiam contra culpam: cetera valent contra penam tantum. unde versus. Sunt septem quibus de delere mortalia possis. Fons elemosina martyrium conuersio fratrum. In te peccanti dimittere: flere reatum. Sanguinis et carnis christi perceptio digna. Dicitur etiam actu. iij. penitentiam agite et baptisetur unusquisque vestrum in remissionem peccatorum. De secundo penitemini et conuertimini ut valeantur peccata vestra. actu. iij. De tertio Danielis quarto. Peccata tua elemosinis redime. iniquitates tuas misericordias pauperum. Proverbiorum decimo octavo. Per misericordiam purgantur peccata. Ecclesiast. tertio. Elemosina resistit peccatis. Ambrosio. Nullum a deo graue peccatum quod non purgetur abstinentia et elemosinis extingatur. quia sicut aqua extinguit ignem ita elemosina peccatum. De martyrio hebreorum nono. Omnia pene in sanguine mundantur. De quarto. Jac. v. Qui conuerti fecerit peccata.

B. ij.

Centiloquij scti Bona.

Centiloquij illi. De sexto Ec
clesiast. vicesimo octauo. Relique primo tuo no
centi te. et tunc deprecanti tibi peccata soluentur. De
septimo luce. viij. De magdalena Augus. lacrimis
lēt pētā q̄ pudor ē p̄steri. De octauo. Ma. xxvi. 16.
Augu. multa sūt g̃na elemosinarū que cū facimus
adiunnamur vt nobis dimittantur peccata sed eo nō
chil est maius q̄z cū ex corde dimittim⁹ fratri pētā.
ca. viij.
De ignorantia.

De ignorantia.
Sequitur videre de diuisione peccati in delictum
et commissum. Preuaricatio preceptorum est delictum
hoc est transgressio preceptorum affirmatiuorum. Preua-
ricatio prohibitionum est commissum hoc est prece-
ptorum negatiuorum. Differentie delicti sunt ignora-
tia/omissio/negligentia. Delictum quasi derelictum: id est
boni desertio Bonum est duplex. scilicet sciendum cuius deser-
tio dicitur ignorantia. Et faciendum ad quod duo requiruntur
scilicet quod fiat bonus actus cuius desertio dicitur omissio
Et bene fiat id est cum debitis circumstantiis: quarum
desertio est negligentia Circa ignorantiam quadruplex
diuissio est attendenda. prima est hec: ignorantia est triplex
scilicet negatiua/privatiua/dispositiua Ignorantia nega-
tiua est in puulis qui non est culpa neque pena usque ad perfectum
tempus Ignorantia privationis est in adultis qui aliquando didice-
runt Ignorantia dispositiua est quando quis opinatur contra
fidei quam potest erronea dicitur est in hereticis. Prima
excusat a toto. secunda a parte non a toto. tertia accusat a
toto: quia perversa sequitur voluntatem. **S**ecunda diuisio
est hec. Ignorantia alia facti: alia iuris. Iuris
et hoc vel naturalis et hoc non excusat cum sit scriptum

Prima pars.

Summa pars.
dominus: vel iuris diuini v
et doctrine apostolice
et mortali delicto p
Accusant autem sicut
et litteratos q cum p
vero in nullo accu
et contempnat.
et decretorū: solos iud
iuris primentis mora
ad discernenda petā:
Si vero est ignora
sufficienter excusat: a
ex se at nō potest vitari scilicet
in iudicio et pagane: qu
fuisse p salute hoim
diuisio ignorantie ē q
nescit q teneat scire: faci
illa sciat: hec excusat a tā
scire sine supina vt qn
q teneat: et tñ non est
tāto. Talia ē affectata si
pigit scire que tenetur sc
teneat scire illa: hec accu
diuisio est ignorantie
incibilis. Incibilis: au
cultate vt in valde ebe
toro: si est a necessarijs
cum facilitate vt in